

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: **11 APR. 2005**
ons kenmerk: arc-2005.02052/3
uw kenmerk: C/S/05/204
uw brief van: 1 februari 2005

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Energiedelfstoffen over de periode vanaf 1944 voor de zorgdragers de ministers van
Economische Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Defensie,
Financiën, Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Verkeer en Waterstaat,
Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Energiedelfstoffen* die hierboven genoemde overheidsorganen in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 willen doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode vanaf 1944 met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie wordt met ingang van 1 maart 2005 bijgestaan door twee externe adviseurs, te weten de heer R.S. Jonker en de heer J. van der Meer.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Energiedelfstoffen. Een institutioneel onderzoek naar het beleid van de rijksoverheid met betrekking tot de in Nederland aangetroffen energiedelfstoffen over de jaren 1946-1994* (Den Haag 1999, PIVOT-rapport nr. 83).

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen. Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

Het verslag van het driehoeksoverleg geeft uitstekend inzicht in de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid op dit terrein en in de afwegingen die aan de in het overleg gemaakte keuzes ten grondslag hebben gelegen. De Raad constateert wel dat het verslag vragen oproept over de reikwijdte van het gevoerde overleg. In § 4.1 gaat hij daarop nader in.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De Raad complimenteert de betrokken zorgdragers en het Nationaal Archief met het feit dat de vaststellingsprocedure vrijwel rijksbreed is ingezet en in zo korte tijd is afgewikkeld.

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode vanaf 1944 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers. Verwarrend is dat in de ontwerp-lijst ook handelingen zijn opgenomen van actoren waarvoor geen driehoeksoverleg is gevoerd en waarvoor de zorgdragers geen vaststelling aanvragen. Lastig bij de beoordeling van de lijst en bovendien op te vatten als zijnde strijdig met artikel 5a van het Archiefbesluit, is het dat de ontwerp-lijst geen opsomming bevat van de actoren waarvoor de lijst zal gaan gelden.

De beschrijving die het verslag van het driehoeksoverleg geeft van de reikwijdte van de ontwerp-lijst, is onvolledig: de minister van LNV en de Pensioencommissie mijnindustrie ontbreken daarin, terwijl uit het inhoudelijke gedeelte van het verslag blijkt dat hun handelingen wel degelijk onderwerp van overleg zijn geweest.

De Rijksgeologische Dienst (RGD) daarentegen lijkt ten onrechte opgenomen in de actorenlijst in het verslag: uit de verslagtekst blijkt dat TNO, waarvan de RGD nu deel uit maakt, niet aan de vaststellingsprocedure heeft deelgenomen. Overigens is niet duidelijk of TNO ook, geheel danwel gedeeltelijk, te beschouwen is als zorgdrager voor de archieven die de RGD heeft gevormd voordat de dienst werd ondergebracht bij TNO. De meeste handelingen (119-168) van de RGD hebben in het RIO als actor minister van EZ/RGD meegekregen. De minister van EZ dient een aantal van deze handelingen (119-122; 167, 168) nu ter vaststelling in. Dat zou kunnen betekenen dat de minister van EZ te beschouwen is als zorgdrager voor een gedeelte van het RGD-archief. Ook de positie van Staatsmijnen roept vragen op over de reikwijdte van de ontwerp-lijst. Staatsmijnen was tot 1966 een staatsbedrijf en moet dan ook tot dat jaar worden beschouwd als zorgdrager in de zin van de Archiefwet. De ontwerp-lijst bevat echter geen handelingen van de Staatsmijnen. Het verslag van het driehoeksoverleg (zie passage over handeling 262) betitelt DSM als provinciale actor, maar dat komt de Raad voor als een onjuiste kwalificatie.

De Raad adviseert u om de ontwerp-lijst te completeren door het opnemen van een beschrijving van de reikwijdte; om de actoren waarvoor niet wordt ingediend (de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Justitie, de RGD, de Algemene Rekenkamer) uit de ontwerp-lijst te doen verwijderen en het verslag driehoeksoverleg te doen corrigeren door de RGD uit de actorenlijst in het verslag te verwijderen en de minister van LNV en de Pensioencommissie mijnindustrie daaraan toe te voegen.

Voorts adviseert hij u te doen nagaan welk overheidsorgaan of –organen verantwoordelijk is of zijn voor het archief van de RGD en daarbij ook te bezien of de minister van EZ genoemde handelingen van de actor RGD terecht danwel onterecht indient. Ook pleit de Raad ervoor na te gaan wat de reden is van het ontbreken van handelingen van Staatsmijnen in deze lijst en of het noodzakelijk is daarin alsnog te voorzien.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

De Raad is er, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, van overtuigd dat de ontwerp-lijst grotendeels recht doet aan de selectiedoelstelling en in voldoende mate rekening houdt met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers. Bij een aantal waarderings- en afwegingen die daaraan ten grondslag liggen, zet hij echter vraagtekens. In de navolgende paragraaf gaat de Raad nader in op zijn bedenkingen.

5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

Handelingen met betrekking tot het Staatsgasbedrijf en de NV Nationale Gasmaatschappij

Uit het verslag van het driehoeksoverleg komt naar voren, dat er veel onduidelijkheid is rond de archieven van deze twee bedrijven. Het Staatsgasbedrijf valt onder de Archiefwet, maar het archief, althans, wat daar van over is, is afgedwaald en vermengd met het bedrijfsarchief van de Gasunie. Het Nationaal Archief is in overleg met de Gasunie over wat er met de archiefbescheiden van het Staatsgasbedrijf moet gebeuren.

De NV Nationale Gasmaatschappij is een particuliere archiefvormer. De materiedeskundige in het driehoeksoverleg schat deze archiefvormer en de neerslag daarvan als waardevol in. Het verslag geeft geen informatie over wat er van dit archief nog bewaard zou zijn en waar het zou berusten.

Omdat de beide bedrijven van belang worden geacht voor dit beleidsterrein maar het Nationaal Archief (nog) niet beschikt over hun archieven, worden alle overheidshandelingen die op deze bedrijven betrekking hebben voor bewaring aangemerkt in de voorliggende ontwerp-selectielijst. De handelingen waar het hier om gaat (597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 608, 609, 611, 613) hebben allen betrekking op zaken die met de hoofdlijnen van het overheidsbeleid of met de kernactiviteiten van de bedrijven weinig te maken hebben. De Raad begrijpt de voorzichtigheid die ten aanzien van deze neerslag wordt betracht, maar is er geen voorstander van dergelijk materiaal, dat normaliter vernietigbaar is, op grond van de algemene selectiecriteria voor bewaring aan te merken. Hij adviseert u de neerslag van deze handelingen te waarderen met V 10 maar daarbij aan te tekenen dat artikel 5^e van het

Archiefbesluit 1995 van toepassing is wanneer mocht blijken dat er van de archieven van het Staatsgasbedrijf en de NV Nationale Gasmaatschappij niet genoeg bewaard is en/of overgedragen wordt.

Handelingen met betrekking tot de samenstelling van commissies en raden

De handelingen 3, 4, 5 9, 10, 90, 628 van de minister van EZ en handeling 184 van de Mijnraad hebben betrekking op de instelling en/of de samenstelling van commissies en raden. De neerslag van deze handelingen wordt voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 4 of 5. De Raad wijst u erop dat de samenstelling van commissies in het selectiebeleid van de rijksoverheid zelden of nooit voor bewaring in aanmerking komt. De ontwerp-lijst is op dit punt bovendien inconsistent: handeling 10 heeft betrekking op benoemingen in vaste en tijdelijke adviescolleges en hanteert daarvoor de waardering V 5. De Raad adviseert u te doen nagaan of er voor dit beleidsterrein specifieke argumenten zijn aan te voeren om van de gebruikelijke lijn af te wijken en, zo dat niet het geval mocht blijken, de neerslag van de samenstelling van commissies en raden aan te merken als vernietigbaar 10 jaar na benoeming.

De formulering van handeling 9 en 10 is zodanig dat hieronder ook neerslag met betrekking tot de aanstelling van personeel (secretarissen) verwacht kan worden. De Raad adviseert u voor die neerslag de termijn van 10 jaar na pensionering op te nemen.

Overigens merkt de Raad op dat het gebruikelijke bewaarcriterium voor het instellen van commissies criterium 4 is.

Handelingen met vermeende rechtspositionele gevolgen

De ontwerp-lijst bevat voor de handelingen 11, 15, 16, 112, 266, 419, 509, 544, 632, 647 en 652 de termijn van 10 jaar na pensionering, die normaliter gehanteerd wordt voor handelingen met een rechtspositionele lading. Aangezien de genoemde handelingen ofwel betrekking hebben op commissie- en bestuurslidmaatschappen ofwel op aanwijzingen van functionarissen tot het verrichten van bepaalde taken, lijkt er geen sprake van rechtspositionele gevolgen en zal een dergelijke lange termijn onnodig zijn. De ontwerp-lijst is op dit punt overigens niet consistent: voor de handelingen 6 en 14 bijvoorbeeld wordt een termijn van 5 jaar voorgesteld.

De Raad adviseert u, ook in aansluiting op het advies over de ontwerp-lijst *Energiebeleid*, voor deze handelingen een vernietigingstermijn aan te houden van 10 jaar na benoeming.

Handelingen met betrekking tot uitvoeringsregelingen en nadere richtlijnen

De handelingen 20, 21, 23, 24, 28, 29 en 30 hebben betrekking op het opstellen van ministeriële regels en circulaire's ter uitvoering van wetgeving op het beleidsterrein *Delfstoffen*. Bij de handelingen worden geen concrete producten genoemd. Handeling 23 geeft als voorbeeld van waarover zo'n regeling kan gaan de eisen die worden gesteld aan een kaart die bij een aanvraag van een

boorvergunning ingeleverd moet worden. Ten aanzien van de handelingen 24 en 30 stelt het RIO dat het hier veelal gaat om technische richtlijnen met een 'exegetisch' karakter, die, als ze na verloop van tijd doelmatig blijken, worden omgezet in ministeriële regelingen.

De Raad heeft bedenkingen bij het bewaren van dergelijke neerslag: die staat immers veel te ver af van de hoofdlijnen van beleid. Door het ontbreken van concrete producten is het voor de Raad ondoenlijk om te beoordelen of alle neerslag van deze handelingen vernietigbaar is of slechts een deel. De Raad volstaat daarom met het advies om nader onderzoek te plegen naar de producten van deze handelingen en de waardering van de handeling af te stemmen op de aard en de strekking van de regelingen in kwestie.

Handelingen met financieel-administratieve neerslag

Voor de handelingen 98, 121, 122 en 136, die (deels) betrekking hebben op de niet-inhoudelijke kanten van het organiseren van symposia en dergelijke, worden vernietigingstermijnen van 1 tot 3 jaar voorgesteld. Dergelijke korte termijnen lijken de Raad, zeker gezien het feit dat er als producten rekeningen worden vermeld, onverantwoord. De Raad adviseert u voor dergelijke handelingen een termijn van 7 jaar te hanteren.

Handelingen met betrekking tot milieu-effecten van delfstoffenwinning

De winning van delfstoffen kan grote en uiteenlopende gevolgen voor het milieu hebben. Milieu-effecten zijn vaak pas op lange termijn waarneembaar. Daarom adviseert de Raad u de vernietigingstermijnen van de handelingen die in dit kader essentieel zouden kunnen zijn, te weten 682 en 683 van de minister van EZ en 483, 484 en 682 van het Staatstoezicht op de mijnen, te verruimen tot 20 jaar.

Handelingen met bewijswaarde in kwesties van veiligheid en gezondheid

Een groot aantal handelingen waarvan de neerslag waarde heeft of zou kunnen hebben als bewijsstukken ten aanzien van de veiligheid van mijn- en boorwerken en mijnbouwinstallaties wordt voorgedragen voor vernietiging na 20 jaar. De Raad adviseert u te doen nagaan of het nodig is diezelfde termijn ook toe te passen op de handelingen 378, 379, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388, 389, 396, 397, 399, 400, 401, 408, 409, 426, 427, 428, 429, 473, 474, 477. Naar het oordeel van de Raad zijn dat ook handelingen waarbij veiligheid een issue is of makkelijk kan worden. De Raad adviseert u bovendien om bij de waardering van alle handelingen met betrekking tot veiligheid expliciet aan te geven dat in die gevallen waarin zich ernstige ongevallen hebben voorgedaan de stukken met betrekking tot vergunningverlening of ontheffing op grond van art. 5^e uitgezonderd zouden moeten worden van vernietiging.

Voor handelingen die bewijsstukken opleveren die relevant zijn vanuit de optiek van de gezondheid van werknemers wordt vrij consequent een termijn van 50 jaar gehanteerd. De Raad adviseert u te doen nagaan of het nodig is diezelfde

termijn ook toe te passen op de handelingen 407 (voor zover het gaat om schadelijke arbeid door jongeren), 405, 410, 411 (voor zover het gaat om voorschriften t.a.v. hygiëne en gezondheid), 475, 476, 480 en 481. De Raad meent dat dit handelingen zijn waarbij gezondheid een issue is of makkelijk kan worden.

De neerslag van de handelingen 486 en 487 van het Staatstoezicht tenslotte, die gaan over klachtenafhandeling van werknemers en derden die zich niet serieus genomen voelen in hun klachten inzake kwesties van veiligheid, gezondheid en milieu, wordt vernietigbaar geacht na verstrijken van 5 jaar. Soortgelijke handelingen in de selectielijst *Arbeidsomstandigheden* van SZW² (967 en 1072) worden voor bewaring voorgedragen op grond van criterium 5. De Raad is van mening dat, zeker ook gezien de zware en lange strijd die ex-mijnwerkers hebben moeten voeren om erkenning te krijgen voor de gezondheidsrisico's waaraan zij in hun werk werden blootgesteld, bewaring van de neerslag van de handelingen 486 en 487 wenselijk is.

Handelingen met betrekking tot vergunningverleningen

Het beleidsterrein kent verschillende soorten vergunningen: voor opsporing van delfstoffen (286, 333 bijvoorbeeld), voor 'verkenningen' (zoals handeling 332), voor winning. De Raad constateert verschillen in de waarderingsbinnen en tussen deze categorieën van vergunningverlening die hij ook aan de hand van het verslag van het driehoeksoverleg niet kan verklaren. Zo is handeling 286, die betrekking heeft op opsporingsvergunningen in het Nederlandse territorium, gewaardeerd met V10 terwijl handeling 333, die ook draait om opsporingsvergunningen maar dan specifiek voor olie en gas in het continentaal plat met B5 is gewaardeerd. Rechtvaardigt het feit dat het continentaal plat geen Nederlands territorium is en dat Nederland er slechts 'soevereine rechten' kan doen gelden het waarderingsverschil tussen 286 en 333?

De Raad adviseert u, omwille van de transparantie van het selectiebeleid en ook om het hanteren van de lijst door archiefbewerkers, -beheerders en – onderzoekers te vergemakkelijken, om de afwegingen die zijn gemaakt bij de waardering van dit soort handelingen in de inleiding op de selectielijst expliciet te maken.

Bij de voorstellen om de neerslag van handelingen met betrekking tot vergunningverlening voor opsporing en winning te vernietigen acht de Raad een kanttekening op zijn plaats. Niet alle boringen zijn even onomstreden. Al jaren is er sprake van politiek en maatschappelijk getouwtrek over de proefboringen in de Waddenzee. Voor het dossier over deze vergunningverlening en andere dossiers die omstreden zijn acht de Raad een B-waardering op zijn plaats.

Handelingen met bewijsstukken van zakelijke eigendommen als neerslag

Bij de handelingen 288, 290 en 340 van de Inspecteur-Generaal van het Mijnwezen gaat het om bewijsstukken van vondsten van olie en gas en de

² *Staatscourant 1 december 2000, nr. 234.*

eigendom daarvan en om bewijsstukken t.a.v. de eigendom van mijnconcessies. De neerslag van deze handelingen wordt vernietigbaar gesteld na verstrijken van 10 jaar. Daarbij wordt aangetekend dat deze bewijzen “vermoedelijk” ook vastliggen in de registratiebestanden van het Kadaster. De Raad adviseert u te doen nagaan of dat vermoeden juist is alvorens een beslissing tot vernietiging van de handelingen 288, 290 en 340 vast te stellen. Indien de bedoelde bewijsstukken niet bij het Kadaster berusten adviseert hij u de waardering van de genoemde handelingen te wijzigen in B 5.

Consistentie met de selectielijst Waterstaat

Bij de handelingen 67-70 en 73 verwijst de ontwerp-lijst naar de selectielijst op het beleidsterrein *Waterstaat*. De waarderingen in deze beide lijsten stroken niet allemaal met elkaar. De handelingen 67-70 worden in de voorliggende lijst voorgedragen voor vernietiging na 10 jaar, terwijl vergelijkbare handelingen in de lijst *Waterstaat* met B 1 gewaardeerd zijn. Het ligt voor de hand om dit verschil te verklaren vanuit een keuze om het bewaarniveau te leggen bij de minister van V&W. Dat strookt echter niet met het feit dat de waardering B 1 voor handeling 73 wel gelijk is aan de waardering van vergelijkbare handelingen van de minister van V&W uit de lijst *Waterstaat*. De Raad adviseert u te doen nagaan of er gegronde redenen zijn om op sommige punten wel en op andere punten juist niet aan te sluiten bij de lijst *Waterstaat* en indien nodig de waarderingen van de handeling 67-70 en 73 te heroverwegen.

Handeling 25: het in normalisatie- en standaardisatiecommissies leveren van bijdragen in (sic) het opstellen van (buitenwettelijke) normen en richtlijnen

Handeling 25 wordt zowel door de minister van EZ als door het Staatstoezicht op de mijnen uitgevoerd. Voor de actor de minister van EZ wordt de neerslag voorgedragen voor vernietiging na slechts een jaar; voor het Staatstoezicht voor bewaring op grond van criterium 5. De Raad verzoekt u deze inconsistentie te verklaren. Indien een logische verklaring ontbreekt, adviseert hij u de waardering voor de minister van EZ te wijzigen in B 5, in overeenstemming met de waardering die voor het Staatstoezicht wordt voorgesteld.

Handeling 61: het verkrijgen en periodiek verstrekken van gegevens aan de EG-commissie ten behoeve van het EG-crisisbeleid op het gebied van de aardolievoorziening,

- a. *Periodieke gegevensverstrekking*
- b. *Gegevens in crisistijd*

De Raad is niet overtuigd door de argumenten die in het driehoeksoverleg zijn aangevoerd voor het waarderen van deze handeling met V 10. Het verslag stelt dat het “waarschijnlijk” gaat om een geregelde informatiestroom waarvan een deel bestaat uit statistisch materiaal, en dat neerslag van standpuntbepalingen van Nederland in EU-verband onder andere handelingen wordt bewaard.

Aangenomen dat het hier inderdaad niet zozeer gaat om een beleidsbepalende handeling, maar om geregelde verstrekking van met name statistische informatie, betekent dat voor de Raad geenszins dat deze neerslag daarom ook vernietigbaar is. Handelingen als deze kunnen waardevolle bronnen van geaggregeerde informatie opleveren.

De Raad adviseert u dan ook te doen nagaan of de neerslag van deze handeling uniek en onvervangbaar materiaal bevat, of dat vergelijkbare gegevens in andere Nederlandse archiefbronnen (bijvoorbeeld bij het CBS) aanwezig zijn, en afhankelijk van uw bevindingen de waardering van handeling 61 te heroverwegen. Met name ten aanzien van de gegevens over crisissituaties maant hij tot voorzichtigheid.

Handeling 107: het voeren van ambtelijk overleg over aangelegenheden van allerlei aard met zusterdepartementen of -diensten

Deze handeling heeft betrekking op overleg met buitenlandse overheidsorganen op het gebied van energievoorziening en delfstoffen. De formulering van de handeling maakt het onmogelijk om de relatie te leggen tussen de handeling en de hoofdlijnen van het delfstoffenbeleid. De Raad acht het wenselijk om de neerslag van dergelijk overleg te bewaren voor zover dat betrekking had op de hoofdlijnen van het overheidshandelen op dit gebied. Hij adviseert u daarom de waardering van deze handeling te splitsen in een B-gedeelte met betrekking tot overleg op hoofdlijnen en een V voor de overige neerslag.

Handeling 214: het in overeenstemming met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid goedkeuren van bepaalde verordeningen van de Mijnindustrieraad, vanaf 1955 het Bedrijfsschap voor de Steenkolenmijnindustrie

De goedgekeurde verordeningen zijn gepubliceerd: tot 1954 in de Staatscourant, na 1954 in het Verordeningenblad van de SER. De toegevoegde waarde van de neerslag van deze handeling ten opzichte van het archief van de opsteller van de verordeningen en van de publicaties komt de Raad gering voor, gesteld dat hij ervan uit mag gaan dat het archief van de Mijnindustrieraad, dat al is overgebracht naar het Rijksarchief Limburg, de neerslag van het opstellen van deze verordeningen bevat. De Raad adviseert u te doen nagaan of dat het geval is, en zo ja de neerslag van handeling 214 te vernietigen na 10 jaar.

Handeling 231: het kennis nemen van benoemingen van procuratiehouders (1937, 1960) en de regeling voor het kasbeheer (1960) door de hoofddirectie van de Staatsmijnen

De formulering van deze handeling behoeft verbetering. Ook de voorgestelde waardering roept vragen op. Het tot 10 jaar na de pensioendatum bewaren van kennisnemingen (-gevingen?) van de benoemingen van procuratiehouders lijktodeloos lang. De Raad adviseert u te volstaan met 10 jaar zonder acht te slaan op de pensioendatum van de personen in kwestie. Het bewaren van de neerslag

van de kennisneming (-geving?) van de kasbeheerregeling op grond van criterium 4 lijkt de Raad ook overbodig. Kasbeheer van een staatsbedrijf heeft weinig te maken met de inrichting van organisaties belast met het beleid op hoofdlijnen. De Raad adviseert u ook voor dit deel van de neerslag een vernietigingstermijn van 10 jaar te hanteren.

Handeling 237: het, samen met de minister van Financiën, vooraf goedkeuren of machtigen van rechtshandelingen van de directie der Staatsmijnen die een financieel gevolg hebben

De neerslag van handeling 237 wordt voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 4. Concreet gaat het hier veelal om puur financiële transacties die naar het oordeel van de Raad niet blijvend bewaard zouden moeten worden omdat ze te ver afstaan van de hoofdlijnen van het beleid. Alleen de oprichting van of deelneming in een andere vennootschap zou de Raad voor bewaring aangemerkt willen zien.

De ontwerp-lijst verwijst overigens bij deze handeling naar handeling 80 uit de selectielijst *Staatsdeelnemingen*. Deze verwijzing komt de Raad voor als incorrect. De teneur van de lijst *Staatsdeelnemingen* is, dat dergelijke uitvoerende handelingen gewaardeerd worden als vernietigbaar. Handeling 42 uit de lijst *Staatsdeelnemingen* behelst het bij amvb geven van voorschriften omtrent het verlenen van machtigingen tot het uitvoeren van bepaalde privaatrechtelijke rechtshandelingen. Die handeling geeft in feite de kaders voor handeling 237 en wordt dan ook met B 4 gewaardeerd. Dat sterkt de Raad in zijn oordeel dat de neerslag van handeling 237 grotendeels vernietigbaar is.

Handeling 256: het financieel bijdragen aan de infrastructurele herstructurering van Zuid-Limburg

Handeling 258: het toekennen, wijzigen en intrekken van een financiële tegemoetkoming voor industriële bedrijven in het kader van de Stimuleringsregeling voor industriële omschakeling in Limburg

De neerslag van de handelingen 256 en 258 komt volgens de ontwerp-lijst in aanmerking voor vernietiging na 7 jaar. De Raad is van mening dat de economische herstructurering van Limburg na de mijnsluitingen te beschouwen is als een hoofdlijn van het delfstoffenbeleid. De handelingen 256 en 258 beschrijven een in dat kader zeer bepalend stuk beleidsuitvoering. Het Rijk, in casu EZ, was hierin leidend; de provincie adviseerde slechts. De Raad acht het wenselijk dat er bronnen bewaard blijven die inzicht geven in deze materie. Hij adviseert u te doen nagaan of en zo ja in welk kader geaggregeerde gegevens over de uitvoering van dit beleid bewaard blijven. Mocht dat niet het geval zijn, dan acht de Raad het wenselijk de neerslag van handeling 256 en 258 op grond van criterium 5 te bewaren en adviseert hij u de ontwerp-lijst op dit punt aan te passen.

Handeling 259: het deelnemen aan en bevorderen van overlegsituaties ten gunste van de arbeidsvoorziening in Limburg

Handeling 261: het deelnemen aan overlegsituaties betreffende de om- en bijscholing voor werknemers in de mijnindustrie

Beide handelingen worden voorgedragen voor vernietiging na 5 jaar. Het valt de Raad op dat van de handelingen met betrekking tot de 'harde' kant van het herstructureringsbeleid meer voor bewaring wordt voorgedragen dan handelingen met betrekking tot de sociale aspecten ervan. Als dat zo is, zou dat verklaard kunnen worden uit het feit dat EZ op het gebied van het industrie- en ontwikkelingsbeleid bepalend was en dat ten aanzien van de sociaal-economische aspecten andere actoren leidend waren. Dat wordt echter uit de lijst onvoldoende duidelijk. Bij de minister van Sociale Zaken ontbreken handelingen met een strekking als 259 en 261.

De Raad stelt zich op het standpunt dat de 'zachte' kanten van het herstructureringsbeleid evenzeer het reconstrueren waard zijn als de 'harde' kanten. Of de ontwerp-lijst voldoende waarborgen biedt voor het eerste, betwijfelt hij. De Raad adviseert u te doen nagaan welke overheidsorganen leidend waren ten aanzien van de sociaal-economische aspecten van het beleid, of bewaring van de neerslag van die actoren gewaarborgd is en op basis van uw bevindingen de waardering van de handelingen 259 en 261 te heroverwegen.

Handeling 324: het bij liquidatie van de concessionaris goedkeuren van de toewijzing van concessies voor de winning van delfstoffen

Verleningen van winningsconcessies van delfstoffen worden in deze ontwerp-lijst voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 5. Handeling 324 behelst in feite een hernieuwde concessieverlening na het vervallen –door liquidatie van de houder– van de oorspronkelijke concessie. Toch wordt handeling 324 voorgedragen voor vernietiging na 10 jaar. De Raad is van mening dat hier sprake is van inconsistentie en adviseert u ook handeling 324 met B5 te waarderen.

Handeling 465: het beoordelen en beheren van kaarten, plannen, doorsneden en profielen van mijn- en boorwerken en mijnbouwinstallaties

Deze handeling van het Staatstoezicht op de mijnen wordt voorgedragen voor vernietiging na 5 jaar. Bij de handeling wordt opgemerkt dat "aangenomen wordt dat het hier om lopende correspondentie gaat" en dat het geologisch kaartmateriaal geacht wordt te zijn opgeslagen bij Rijkswaterstaat. De Raad is van mening dat dergelijke aannames riskant zijn als het gaat om beslissingen om waardevol materiaal, wat kaarten bijna per definitie zijn, te vernietigen. De Raad adviseert u dan ook, alvorens dit waarderingsvoorstel vast te stellen, te doen nagaan of dergelijk materiaal bij Rijkswaterstaat aanwezig is en of het daar ook voor blijvende bewaring is aangemerkt.

Handeling 496: het houden van toezicht [op] en aansturen van mijnondernemingen, andere bedrijven en overheden over te nemen/genomen maatregelen tot voorkoming en beperking van schade en hinder t.g.v. mijnbouwactiviteiten, inclusief het sluiten van mijnen, verwijderen van mijnbouwinstallaties e.d.

Onderdeel van deze handeling, die wordt voorgedragen voor vernietiging na 20 jaar, is de verplichte rapportage van de Inspecteur-Generaal van het mijnwezen aan de minister van EZ over "aanmerkelijke bodemdaling". De Raad is van mening dat die rapportages op grond van criterium 5 bewaard zouden moeten blijven.

Handeling 497: het registreren en analyseren/interpreteren van meetgegevens van aardbevingen en de relatie daarvan met gaswinning in Noord-Nederland
De waardering van deze handeling luidt: V 10 jaar na vaststelling product; periodieke eindrapporten indien van de hand van EZ B3.

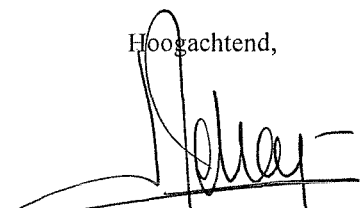
De Raad is van mening dat de waardering niet is toegesneden op de registratie. Dat is een gegevensverzameling die doorlopend groeit en geen vaststellingsmomenten kent. De Raad acht het denkbaar dat deze registratie vanuit geologisch oogpunt van langdurig of zelfs blijvend belang zou kunnen zijn en adviseert u de waardering en de termijn te heroverwegen.

De beperking van de B-waardering tot producten van de hand van EZ acht hij onwenselijk. Wie de auteur van een rapport is, zegt weinig over de waarde ervan. EZ is in alle gevallen de actor bij deze handeling. De Raad adviseert u om alle periodieke eindrapportages te bewaren.

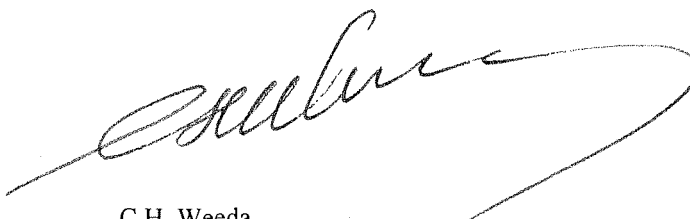
6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode vanaf 1944 met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris